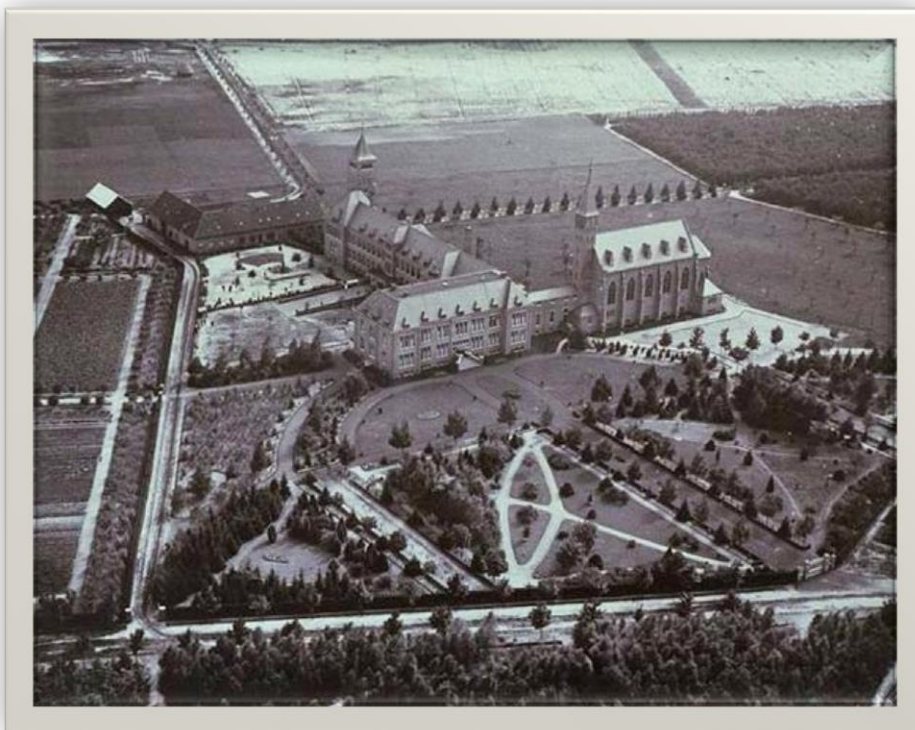

Op den Rösheuvel

Begraafplaats bij 'Providentia' in Sterksel

Inleiding

In 1919 besloten de Broeders van de Heilige Joseph in Heerlen om in Sterksel een terrein te kopen voor de stichting van een nieuw verpleeghuis voor epileptici. Deze instelling werd 'Huize Providentia' genoemd. De naam verwijst naar de Goddelijke voorzienigheid en de woorden: '*Sub tutela divinae Providentiae*' ('Onder bescherming van de goddelijke voorzienigheid'). Het verpleeghuis was gereed in 1927. Aanvankelijk werd het bewoond door 13 broeders en 50 patiënten.

Het complex werd meerdere malen verbouwd en uitgebreid. De kapel kwam tot stand in de jaren 1931 / 1932. Een plaquette in het gebouw herinnert aan de inzegening van de kapel op 9 mei 1932 door de bisschop, mgr. A.F. Diepen.

Omdat men tot het inzicht was gekomen dat de behandeling van epilepsie het beste op jonge leeftijd kon beginnen, werden in 1933 de eerste kinderen

Op den Rösheuvel

opgenomen. In 1937 werd daartoe een BLO-school geopend. Deze werd na de Tweede Wereldoorlog vernoemd naar de karmeliet Titus Brandsma. Men startte met 28 kinderen.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het complex gevorderd. Op 6 november 1942 beval de bezetter het gebouw te ontruimen. De bewoners mochten alleen hun persoonlijke bezittingen meenemen. De Duitsers bouwden een bunker naast het hoofdgebouw en er kwam een school voor de Hitlerjugend.

Na de bevrijding in 1944 gebruikten de Engelsen het gebouw nog als militair hospitaal, maar in 1946 werd het gebouw uiteindelijk vrijgegeven en werd het oorspronkelijke gebruik hersteld.

In 1970 werd Providentia een seculiere instelling. Huize Providentia is tegenwoordig onderdeel van Epilepsiecentrum Kempenhaeghe in Heeze.

De jongste ontwikkeling bestaat uit de integratie met een nieuwe woonwijk die de naam 'Kloostervelden' heeft gekregen.

MAANDAG 6 JULI 1936

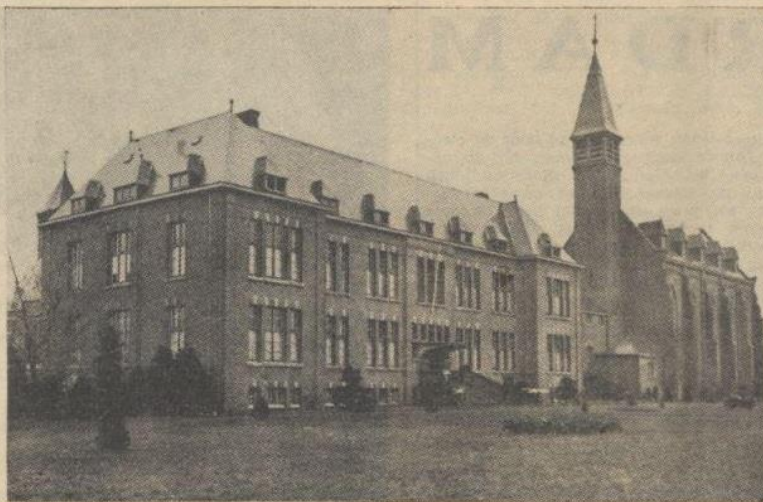
Huize Providentia

De zorg voor epileptici

Men schrijft ons uit Noord-Brabant: In het dorp Sterksel, dat ergens in de hei en de dennenbosschen verloren ligt tusschen Eindhoven en Weert, en dat tot voor kort niet anders te bereiken was dan langs smalle paadjes met de fiets of over zandwegen, staat een klooster, dat een eenig bezit is voor Katholiek Nederland. Niet om de schoonheid van den bouw of om de mooie ligging, maar om het werk, dat daar geschiedt.

We hebben hier het oog op Huize Providentia van de Broeders van den H. Joseph, het eenige Katholieke gesticht voor epileptici in Nederland. Eenigen tijd terug is er brand geweest en de groote boerderij, die tegen het huis was gebouwd, is aan het vuur ten onder gegaan. Thans is een nieuwe boerderij gebouwd, een eind van het huis af, en op de plaats, waar de oude boerderij stond, is een nieuwe vleugel gezet, die hoofdzakelijk bestemd is voor de jongste patiënten. Dit bouwen is tevens de aanleiding geworden tot het treffen van enkele noodzakelijke voorzieningen. Er is een nieuw transformatorhuis gebouwd, want door de uitbreiding voldeed het oude niet meer aan de eischen. Ook de pompinstallatie van de waterleiding is geheel en al vernieuwd. Het water, dat tot nu toe werd gebruikt, was te zeer ijzerhoudend om als drinkwater te kunnen dienen. Daarom heeft men een nieuwen put geboord. Dit is geen gering werk geweest, want meer dan tachtig meter diep haalt men thans het water, dat in dezen drogen, zanderigen grond moeilijk te vinden was.

De nieuwe vleugel, zeiden we, is bestemd voor de jongste patiënten. De Broeders hebben hier immers patiënten van alle leeftijden. Van zeven jaar af tot oude mannen toe, die allen groepsgewijze in afzonderlijke zalen wonen. De grootste moeilijkheid is vaak de patiënten bezig te houden. Wel worden aan de kleineren nog eenige lessen gegeven, doch de meeste epileptici hebben ook geestelijke afwijkingen, zoodat normaal onderwijs voor hen heelemaal niet geschikt is. Ze worden dan ook zooveel mogelijk bezig gehouden met hun liefhebberijen, met knutselwerk, met het verzorgen van planten en dieren, waarin de meesten zeer veel plezier hebben. Het huis bezit dan ook een ongekenden rijkdom aan dieren, van kippen af tot eekhoorns toe en alles wat daar tusschen ligt. De ouderen werken graag wat mee in de keuken of in de verschillende werkplaatsen, ofschoon zij niet als knechten beschouwd mogen worden. Het handwerk is in dit klooster, zooals trouwens in de meeste, nog in hooge eere. Men kent er nog het genot van den handwerksman, die een werkstuk, al is dit nog zoo eenvoudig, zooals een stoel of een tafel, van het begin tot het einde zelf klaarmaakt, zonder dat er machines aan te pas komen. Zij genieten

Huize Providentia te Sterksel

van hun eigen werk en zijn er trotsch op. Van hoe groote waarde dit is, zal men gemakkelijk kunnen begrijpen.

Een liefhebberij, waar de meesten zich graag aan geven, is toneelspelen. In den nieuwen vleugel, die bijna gereed is, is een toneelzaal gebouwd; fraai ingericht en zeer goed geoutilleerd. Zoo goed zelfs, dat de broeder tegenover den bezoeker de vrees uitsprak, dat het wat al te wederig zou lijken. Doch als men er rekening mee houdt, dat de patiënten moeten worden bezig gehouden en dat een toneeluitvoering iets is, waar zij reeds maanden en maanden tevoren van genieten, dan valt de weelde nogal mee. Daarbij komt nog, dat in de werkplaatsen van het klooster zelf alle benodigdheden voor de volgende uitvoering worden klaargemaakt, zoodat dit toneelspelen niet alleen op zich, maar ook door het bijkomende werk van groot nut is.

Een onverwacht bezoek aan dit klooster was voor ons aanleiding om een en ander ervan te vertellen, vooral omdat het werk van deze broeders hier ook onder Katholieken nog veel te weinig bekend is, terwijl het toch een zeer schoone uiting is van Christelijke naastenliefde.

Hoewel men deze Broeders moeilijk met Middeleeuwsche kloosterlingen kan vergelijken, zeten zij toch ook de traditie van deze laatsten voort. Want het terrein rond het klooster, dat eertijds woest was en waarop niets groeide dan hei, is voor een groot deel veranderd in weiland en akkers; in parken en bosschen, die het maken tot een oase van rust.

DE TIJD

maandag 6 juli 1936

De nieuwe boerderij

Op den Rösheuvel

De begraafplaats

Providentia heeft ook een eigen begraafplaats. Ze is te vinden door via de hoofdingang naar de hoofdingang te gaan. Sla voor het gebouw rechtsaf en volg de weg met de bocht naar links om de kapel heen. Volg het pad tot de kruising en ga dan rechtsaf waar na circa 100 meter de ingang is van de begraafplaats.

De begraafplaats was bedoeld voor zowel broeders en personeel als voor overleden patiënten.

Op den Rösheuvel

Uit de tijd kort na de bevrijding dat er een militair hospitaal was gevestigd dateert een klein Brits ereveld. De militairen die hier overleden, werden begraven op een afzonderlijk deel van de begraafplaats.

De begraafplaats is aangelegd in de vorm van een kruis. De zuidelijke kruisarm vormt het ereveld.

Op het einde van de hoofdas staat dit kruis.

Op den Rösheuvel

Het Britse ereveld

Uit de tijd kort na de bevrijding dateert het Britse ereveld dat gevormd wordt door de zuidelijke arm van de begraafplaats. Het is een klein ereveld waarop verdeeld over twee rijen 42 graven liggen waarvan 39 Britse soldaten en 3 vliegers van de RAF.

Het ereveld is uitgevoerd in de vormgeving die standaard is bij de Commonwealth War Graves Commission, de organisatie die wereldwijd de erevelden van het Gemenebest beheert.

Wie er begraven zijn kunt u zien op de site van de CWGC.
(klik daarvoor [HIER](#))

Oorlogsmonument Henk van Rossum

Op zondag 1 mei 2016 werd tijdens de Sterkselse dodenherdenking op de begraafplaats van Providentia bij de ingang van het Britse ereveld een gedenkteken onthuld ter nagedachtenis van Henk van Rossum. Hij was het enige Sterkselse slachtoffer van de Tweede Wereldoorlog.

Het denkteken is ontworpen door initiatiefnemer Jan Reiling uit Sterksel. Het bestaat uit een betonnen sokkel met daarop een plaquette en een miljoenen jaren oud stuk versteend hout met daarop een portret van Henk van Rossum.

Henk van Rossum (Ooltgensplaat, 16 juli 1921) zat in het verzet en onderhield banden met de verzetsgroep van de gebroeders De Koning uit Heeze. (zie H14)

Toen deze verzetsstrijders op 14 mei 1944 door verraad werden opgepakt volgde ook een inval bij de ouderlijke boerderij van Van Rossum aan het Peelven. Om het leven van zijn vader te sparen, moest Henk zich melden bij de bezetter. Hij kwam nooit meer terug.

Pas in 1951 werd bekend dat hij was omgekomen op 31 mei 1945 in het concentratiekamp Bergen-Belsen.

versie november 2016,
W.L.P. Coolen